

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklesiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Caput XXIX. De Monachis in Thebaide degentibus: Apollo, Dorotheo, Piammone, Ioanne, Marco, Apollonio, Paulo Fermensi, Pachon, Stephano, & Pior.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

ὄλοφρονέμενον ἀπέδρασεν Ἰπποκρίτου ἢ
 τότε πατέρες μοναχῶν ἦσαν, ἰσίδωρος τε
 καὶ σεραπίων, καὶ διοσκορῶς· ἀλλ' ἰσίδωρος
 μὲν, πάντως ὅθεν ἀειφραξάς τὸ μοναστή-
 ριον, ἐπεμελείτο μηδένα τῶν ἐνδον εὐραζε-
 ῖσθαι, καὶ πάντα τὰ Ἰππὶδεια ἔχειν σερα-
 πίων δ' ἐπεὶ τὸν δευρονοίτω διέτειλεν, ἀμφὶ
 οὗ μύριας ὕφ' ἑαυτὸν ἔχων· πάντα δ' ἡ γῆ
 δὲ οἰκείων ἰδρώτων τὰ Ἰππὶδεια ποιεῖσθαι,
 καὶ ἄλλοις δεομένοις χορηγεῖν ὥρα ἢ θέρους
 ἢ ἡμῶν ἀμύρτες, δοκεῖν αὐτοῖς σίτον
 ἀπελθεῖν, καὶ ἄλλοις μοναχοῖς μελεδίδεν·
 διοσκορῶ δ' ἐπὶ πλείους ἐκαλὸν ἐφοίτων· πρεσ-
 βύτερον δ' ὄντων, ἐν τῷ ἱερατικῷ διαπάσης ἀκρι-
 βείας ἐχώρει βασιλικῶν καὶ Ἰππικῶν
 ἀνακρίων οὗν περσιόνας τοῖς μυστηρίοις,
 ὥστε αὐτὰς ἀποκαθαῖραν τὸν νῦν, καὶ μὴ
 σιωπεῖν ἢ πεπεραχέναι δεινόν· ἀκριβέ-
 στερον δ' ὅτε ἐγγύετο αὐτῷ τῷ μετὰ δόσιν τῶν
 θείων μυστηρίων, καὶ ἐυλόγητο πρεσβύτερον·
 οὗ φασιν ἱερωδωρον, ἀεὶ ἔγνωσεν ἐγκρίνα
 τῆς τῶν περσιόνων ἐνοίας ἐπὶ τούτῳ, ὡς
 καὶ τὰ ἡμαρτηρῶν σαφῶς διελέγχων, καὶ
 τὰ κατὰ νῦν ἐκάστω κρυπτόμενα ἐφορᾷ οὗν
 ἐν κακῶς πεπραχότας, ἢ αὐτῶν φαύλης
 βελδυσάμενης, τῶς εἴργε δυσιαστῆρις, δὴ-
 λῶν ποιήσας τῶν ἀμαρτιῶν μετὰ μελεία δὲ
 καθαρθένιας, πάλιν περσιότω.

A demonis faciem combussit. Atque ita
 demon stridens atque ejulans aufugit,
 Sed & Isidorus & Serapion ac Diofco-
 rus, nobilissimi tunc temporis Mona-
 chorum patres fuerunt. Et Isidorus qui-
 dem, cum Monasterium suum undique
 circumspexisset, diligenter cavebat, ne
 quis foras egrederetur, studens ut om-
 nia necessaria intus suppeterent. Se-
 rapion vero juxta Arsenoiticam Prate-
 cturam vixit, mille circiter Monachos
 regens. Quos omnes ita instituebat, ut
 propriis laboribus victum sibi compara-
 rent, & aliis indigentibus subministra-
 rent. Messis autem tempore, pretio con-
 ducti fruges metebant, & frumentum
 quod sibi sufficeret recondebant, & aliis
 Monachis gratis dabant. Diofcori vero,
 haud plures quam centum erant, disci-
 puli. Qui cum esset Presbyter, sum-
 ma cum diligentia sacerdotale munus
 implebat; eos qui ad sacra mysteria ac-
 cederent, examinans & accurate diju-
 dicans: ita ut mente antea perpurgata,
 nec ullius admitti sceleris conscii acce-
 derent. Adhuc illo severior in sacris my-
 steriis impertiendis fuit tum Eulogius
 Presbyter. Quem ferunt cum rem divi-
 nam faceret, accedentium cogitatio-
 nes usque adeo prænovisse, ut delicta
 eorum certissime coargueret, & quæ sin-
 guli penitus in mente recondita habe-
 bant perspiceret. Eos igitur qui mali
 quidpiam perpetrassent, aut patrare de-
 crevissent, aliquandiu arcebat ab altari,
 delicta eorum in apertum proferens.
 Postea vero penitentia purgatos, ad my-
 steria admittebat.

Κεφ. κθ.

CAPUT XXIX.

Ἡ δὲ ἐν Θεβαΐδι μοναχῶν, ἀπολλῶ, δωροθέου, πιάμμου,
 ἰωάννου, μαρκου, μακαρίου, διοσκορῶ, μακρίου,
 παύλου ἢ ἐν Φέρμῳ, παχῶν, σεραπίου, καὶ
 πίου.

De Monachis in Thebaide degentibus:
 Apollo, Dorotheo, Piammone, Ioanne,
 Marco, Apollonio, Paulo Fermensi, Pa-
 chon, Stephano, & Pior.

Κατὰ τέρας ἢ καὶ ἀπολλῶς ἐν Θεβαΐδι
 διέτειλεν ὅς ἡδὴν δευρονοίτω, ἐφιλο-
 σήθησεν ἐπὶ τεσσαράκοντα ἢ ἑτη τὴν ἐρη-
 μων οἰκήσας, ἀνήλατον ὑπὸ τὸ ὄρη πη-
 σίον τῆς οἰκημένης, τῷ Θεῷ χησάντος κατέ-
 λαβεν ὑπὸ τῷ πνίθως θυμαλιερῶν, ἐν
 ἀλύτῳ ἐπίσημο ἐγγύετο, ἢ ἡγεμῶν πλείστων

HOrum temporibus æqualis Apol-
 los vixit in Thebaide. Qui cum
 pubescere adhuc inciperet, philosophari
 instituit. Cumque in solitudine mansit-
 set per annos quadraginta, tandem spe-
 luncam ad radices montis sitam, haud
 procul ab hominum domiciliis, divino
 monitus oraculo occupavit. Ubi præ
 miraculorum multitudine, brevi con-
 spicuis & complurium Monachorum

pater evasit. Nam & utilibus documentis omnes ad virtutem alliciebat. Verum quænam fuerit ejus vivendi ratio, & quanta quamque divina miracula patravertit, Timotheus Alexandrinæ Ecclesiæ Episcopus commemorat: qui & hujus viri, & aliorum, quorum antea mentionem feci, vitam literis prodidit. Porto tunc temporis, multi boni viri in Alexandrinorum regione sedulo philolophabantur, numero circitero bis mille. Quorum alii degebant in locis quæ eremica dicuntur: alii circa Mareoten & vicinos Libyas incolebant. Inter quos maxime enituit Dorotheus, patria Thebæus: cujus hæc fuit vivendi ratio, ut interdum quidem ex vicino mari lapides colligeret, & quotannis cellulam construeret, eamque donaret iis qui sibi ipsi ædificare non possent; Noctu vero ex palmarum foliis funiculos texens, sportulas ad parandum sibi victum faceret. Cibus erat illi, panis quidem uncia sex, & minutorum olerum fasciculus, potus autem aqua. Cumque hoc genus abstinentiæ ab ineunte ætate exerceisset, ne senex quidem illud dimisit. Nec unquam visus est super stoream aut in lecto dormire, nec quietis causa pedes extendere, nec sua sponte somnum petere. Sed dum opus faceret aut comederet, cogente natura tantisper claudere oculos: adeo ut sæpe numero inter edendum dormitanti, cibus ex ore excideret. Contigit aliquando ut supra modum somno oppressus, in stoream imprudens decideret. Quam ob causam dolore affectus, submissa voce dixit: si Angelis persuaseris, ut dormiant, persuadebis etiam studiose philolophanti. Seipsum autem designabat his verbis, somnum ipsum fortasse alloquens, aut dæmonem bonis actibus adversantem. Porto cum tot ac tantis se laboribus maceraret, quidam ad eum accedens: cur, inquit, corpus tuum tantopere enecas? Cui ille, quia me ipsum enecat, respondit. Piammon præterea & Joannes, juxta Diolcum Ægypti, nobilissimis monasteriis eo tempore præfuerunt: & cum essent Presbyteri, summa cura & gravitate sacerdotale munus obierunt. Et Piammon quidem, cum aliquando rem divinam faceret, divinum Angelum vidisse dicitur, stantem juxta sacrum altare: qui Monachorum quidem

μοναχῶν ἦν ἡ δὲ ταῖς διδασκαλίαις εἰς ἀφελίαν ἐπαγωγός· ἀλλ' οἷα μὲν ἀγαθῇ ἐχρήσθη, ἐπὶ δὲ τῶν ἁγίων καὶ ἀσκήσεων πραγμάτων ποιήσας, ἰσορροπία τὴν ἀλεξάνδρειαν ἐκκλησίαν διηγερούσας· ἀλλὰ μάλιστά, καὶ πολλῶν ἐπεμνήσθη, καὶ ἄλλων δοκίμων μοναχῶν ἐδὴ βίβας διεξελθῶν· ἐν δὲ τῷ τότε, πολλοὶ καὶ ἀγαθοὶ σαρδαίως ἐφίλοσσοφον ἀνατὴν ἀλεξάνδρειαν, ἀμφὶ δὲ ἀγγελοὶ ὄντες· ὧν οἱ μὲν, ἐν τοῖς καλεσμένοις ἐρημικοῖς ὤκουν· οἱ δὲ, πρὸ τῶν μαρτυρῶν καὶ ἐν γειτόνων λίβας ὑπεφυῶς δὲ ἐν τέτοις διέπρεπε διαβόησθαι· θηβαῖος τὸ γένος· ὁ βίβος ἦν, ἐν ἡμερῶν μὴν, διὰ τῆς πέλας θαλάσσης λίβας σὺν λέγειν, καὶ ἕτας ἐκάστω οἰκίδιον κατασκεύαζεν, καὶ δίδοναι τοῖς μὴ δυναμένοις αὐτοῖς οἰκοδομεῖν· νύκτωρ δὲ εἰς αὐτὴν διατροφὴν ἐκ Φοινίκων φύλλων σιτοῦς πικρῶν, στυραίδας εἰργάζετο· τροφὴ δὲ ἦν αὐτῷ ἄρτος ἐγκύβητος, καὶ λεπτῶν λαγύρων δέμα, ἐν ὕδατι ποτόν· ἐν νύκτι δὲ ἄσκησας, καὶ διέλιπε καὶ γερῶν ὡς ἐδὲ ποτε ὠρῆθη ἐπὶ ῥιπὸς ἢ κλίτης καταδύσας, ἢ ἐδὴ πόδας ἐκτείνας αἰετῶν, ἢ ἐκῶν ὑπὸ ἑαυτῶν ὀρθῶς· πολλῶν δὲ ἐργαζομένων ἢ ἐδῶν, βιασθεῖς ὑπὸ τῆς φύσεως, ἐμύσε δὲ ὀφθαλμοῦς· ὡς πολλὰκις νύκτι ἐπὶ τῷ ἐδῶν, ἐκπεσὼν ἐς γῆρα τῶν τροφῶν· ποτὲ γὰρ εἰς ἀγροὺς κελυθῶν τῶν ὑπῶν, ἐλαθεν ἐπὶ τῷ ῥιπὸς πεσὼν καὶ περὶ λυπῶν ἐπὶ τέτρω γεγονῶς, ἠρέμα ἔσθην, εἰ τις ἀγγέλος πείσεις καθάσθην, πείσεις καὶ τὸν σαρδαίων ὑπεδῆλες ἢ ἐαυτὸν, πρὸς τὸν ὑπὸ τῶν νόμων τῶν ἀσκήσεων πρῶτος· ἀδὲ ἵαται μοχθῶντι ὑπερσελθῶν περὶ ἐπὶ τίτῳ σωματῶν δὲ πικρῶν τῶν σπῆτων; ὅπ μὲν δὲ πικρῶν ἀπὸ κείνων καὶ πᾶμμων ἢ ἰωάννης τιμωκῆται περὶ διοσκῶν τῶν αἰγυπτιῶν, ἐπισημοτάτων πρῶτος τῶν μοναστηρίων ἐπιμελέστατα τε καὶ μετὰ σεμνῶς πρῆσβύτεροι ὄντες, τὴν ἰσορροπία μείψασαν λέγει· δὲ ποτε τὸν πᾶμμων αἰρωμένον, θεασάσθαι περὶ τὴν ἰσορροπία τῶν ἀγγέλων ἐσῶτα, καὶ τῶν μοναχῶν τῶν παρόντων

παρόλας ἐγρέφειν βίβλω πνί εἶν ἡ δόξον·
 τας ἀπαλείφειν Ἰωάννη ἡ τοσαύτω ἐδωρή-
 σατο δύναμιν ὁ Θεὸς κτ' παθῶν καὶ νοσημά-
 των, ὡς πολλὰς ἰάσατο ποδαλγας, καὶ
 τὰ ἄρθρα διαλελυμένα· ἐν τέρτῳ ἡ καὶ
 βενιαμιν γηρολέθ' δὲ μάλα λαμπρῶς
 ἀνά τὴν σιήτην ἐφιλοσόφει, δῶρον ἔχων πᾶσι
 Θεῶ, δίχα φαρμάκων ἐπαφῇ μόνῃ χειρὸς,
 ἢ ἐλαίῳ ἢ ἐπὶνυχέῳ, πάσης ἀπαλλάσσει νό-
 σεσ' οὐδὲ κάμνοίτας· τὸν δὲ τοιοῦτον, λόγῳ
 οὐδὲρ ἀπεισόντα, τοσοῦτον οἰδήσασα τὸ σῶ-
 μα, ὡς μὴ δυνήθηαι διὰ τῶν θυρῶν εἰ-
 κήματ' ἐν ᾧ διήγρη ἔκκομιθῆναι, εἰ
 μὴ σὺ ταῖς θυραῖς καὶ ταῖς πύλαις ἀδας
 καθεῖλον· ἐν δὲ τῷ νοσηῖν, ἐν κλινῇ κείσται
 μὴ δυνάμει, ἀμφὶ οὐδὲ ὀκτὼ μῆνας
 πρὶ δέφρα πλατυάτα ἐκαθίζετο, σωπή-
 ρας οὐδὲ κάμνοτας ἰώμει, αὐτὸς μηδὲν
 δυσφορῶν ὅτι μὴ τῆς ἐχέσης αὐτὸν νόσεα
 ἀπὸ πλάτῃετο· μάλλον μὲν ἔν καὶ οὐδὲ ὀρῶν-
 τας παρεμυθεῖτο, καὶ ἐλιπαρεῖ τὸν Θεὸν ἰκε-
 τῶναι ὡς τῆς αὐτῆς ψυχῆς σώματ' δὲ
 αὐτῷ μηδὲν μέλει· ἐπεὶ καὶ ἐνεκέν, εἰδὲν
 με ὠνήσεν, ἔφη, καὶ κακῶς πάσχον, ὅσα
 ἐλαψέ κατ' ἐκείνο δὲ καιρῷ ἐν σιήτην διέ-
 κρεσε μαρκ' τε ὁ αἰδίμ', καὶ μακάρι' ὁ
 εἰς, καὶ ἀπολλώνι', καὶ μωσῆς ὁ αἰθίοψ' φα-
 τῆς μαρκον μὲν, καὶ ἐν τῷ νέῳ τῆς ἡλικίας εἰς
 ἀν πρῶτον καὶ σῶφρονα, καὶ μνήμονα ἰε-
 ραφῶν ἡγρέας· θεοφιλή ἡ πρὶ τοσοῦ-
 τῶ, ὡς ἰσχυρῆσ' μακάριον τὸν αὐτὸν πρῶ-
 ττερον ὄντα τῶν κελίων, μηδὲ πώποτε
 παρ' αὐτῆ λαβεῖν ἂν ἐμίς ἱερεδοσὶ διδόναι
 τοῖς μεμνημένοις πρὶ τὴν ἱεράν τεράπεζαν·
 ἀγέλα' ἡ αὐτῶ ἐδίδα, ἐ τὴν χεῖρα μέχρ' ἐ-
 κερπε μόνος ἔλεγε θεωρεῖν μακαρίῳ ἡ ἐδόθη
 χάρις ὑπὸ Θεῶ, ὡς εὐφρονεῖν τῶν δαιμόνων·
 ἔμειο ἡ αὐτῶ τὴν δεξιὴν ἀπέφασκε τ' φιλο-
 φίας, ἀκίσι' φον'· ἐτι γὰρ βέπαις ὢν,
 ἀεθ' ἀεὶ ἐνεμε πρὶ τὴν μαρείαν λίμνῳ, καὶ
 παίζων, τινὰ τῶν ὀμηλικῶν ἀνεῖλε δέσας τε
 δέμα δ' ἰκλῳ, ἐφυγῆν εἰς τὴν ἐρημίαν αἰ-
 φη· ἡ ἐπὶ πρία ἔτη μὲν ταῦτα διάγων,
 αὐτῷ οἰκίδιον μικρὸν ἑαυτῷ κατεσκεύα-
 σεν, ἐν ᾧ εἴκοσι καὶ πέντε ἔτη διέτριψεν ἔλε-
 γον ἡ οἱ γε αὐτῆ ἀκηκόεσαν, ὡς πολλὴν

A presentium nomina in quodam libello
 perscriberet, absentes autem expun-
 geret. Joanni vero tantam vim ac po-
 testatem in morbos ac languores Deus
 indulgit, ut multos pedum dolore vexa-
 tos, & paralyticos sanaret. Iisdem
 temporibus Benjamin senex circa Sce-
 tim eximie philosophatus est: cui De-
 us id gratia concesserat, ut absque ul-
 lis medicamentis, solo manus conta-
 ctu, aut oleo quod preceatione sua bene-
 dixerat, quovis morbo aegros libera-
 ret. Atque hic tantus vir, cum in mor-
 bum aquae intercutis incidisset, usque
 adeo corpore intumuisse dicitur, ut
 per januam cellae in qua degebat, et
 ferri non potuerit, nisi postibus ipsis si-
 mul cum janua everfis. Porro inter
 aegrotandum, cum in lecto decumbe-
 re non posset, octo circiter mensium
 spatio sedit in sella quadam latissima,
 aegris more solito sanitatem restituens;
 nec iniquo animo ferens quod suo ipse
 morbo nequaquam liberaretur. Quin
 potius consolabatur eos qui ipsum vi-
 serent, rogabatque ut pro ipsius anima
 supplices Deum orarent. Corporis enim
 nullam sibi curam esse aiebat. Quip-
 pe dum, inquit, bene valeret, nihil mihi
 profuit: & nunc male habens, nihil de-
 trimenti attulit. Per idem tempus ce-
 lebris ille Marcus, & Macarius Ju-
 nior, & Apollonius, & Moses Aethio-
 ps Scetim incolebant. Et Marcum
 quidem, ab incunte adolescentia admo-
 dum mitem ac temperantem fuisse per-
 hibent, & sacrae Scripturae libros me-
 moria tenuisse: Deo vero ita charum
 fuisse: ut Macarius qui Cellarum Pres-
 byter fuit, saepe affirmaverit, Marcum
 nunquam ab ipso accepisse quae sacerdo-
 tes fidelibus ad altare praebere jus fas-
 que est: sed Angelum ei praebuisse,
 D
 cujus manum ad juncturam usque dun-
 taxat, se vidisse dicebat. Macario ve-
 ru donatum fuit a Deo, ut daemones
 contemneret. Occasionem porro
 philosophandi ei primum praebuit cae-
 des fortuito perpetrata. Nam cum esset
 adolescens, oves pascebat circa Mareo-
 ticum lacum. Cumque inter ludendum,
 quendam ex aequalibus suis interfecisset,
 veritus ne poenas daret, in solitudi-
 nem se recepit. Illic triennii spatio sub
 divo moratus, parvam sibi cellam ibi-
 dem construxit, in qua quinque & vi-
 ginti annos exegit. Narrabantque ii qui
 ex ipso id audierant, ipsum calamitati

illi gratias referre solitum, & eadem il-
lam fortuito factam, salutarem appellas-
se, quæ Philosophiæ ac beatæ vitæ occa-
sionem ipsi attulisset. Apollonius au-
tem, cum antea cto tempore mercatu-
ram fecisset, jam in senium vergens, ad
Scetim se contulit. Cumque confi-
deraret, se ob ingravescentem ætatem,
nec scribendi artem, nec ullam aliam
posse addiscere, varias species medi-
camentorū & ciborū qui commodi sunt
ægotantibus, suâ pecuniâ coemens,
singulas Monachorum januas circui-
bat, ad horam usque nonam ægros
invisens. Quod quidem exercitati-
onis genus cum sibi commodum repe-
risset, ita deinceps conversatus est. Et
cum moriturus esset, quæcunque ha-
bebat, alteri tradens, mandavit ut idem
officium exerceret. Moses vero cum
esset servus, propter improbitatem ex
ædibus domini sui ejectus, & ad la-
trocinandum conversus, agmini latro-
num ducem se præbuit. Qui cum
multa scelera commisisset, multasque
cædes patrasset, casu quodam ad mo-
nasticam vitam translatus est, ac re-
pente ad summum Philosophiæ fasti-
gium evasit. Nam quoniam bona cor-
poris habitudine, quam ex priore victu
contraxerat, adhuc fervens, ad cogita-
tiones fœdæ libidinis incitabatur, omni
philosophicæ exercitationis genere cor-
pus suum maceravit: nunc exiguo pane
victitans sine obsonio: nunc plurimum
operis faciens, oransque quinquages.
Interdum etiam singulis noctibus stans,
per lex continuos annos orabat, nec
genua flectens, nec oculos claudens
ad somnum capiendum. Nonnunquam
Monachorum cellas noctu circumiens,
hydrias singulorum clam aqua imple-
bat. Quod quidem laboriosum erat in-
primis: Ab aliis enim decem; ab aliis
viginti: a quibusdam vero triginta & am-
plius stadiis aberat locus ille, unde
aquam hauriebant. Diu tamen pristi-
num robur retinuit, licet plurimis exer-
citationibus illud frangere studuisset, &
affiduis vexationibus corpus attereret.
Porro cum latrones aliquando in cel-
lam in qua solus philosophabatur irru-
pissent, ipse cunctos comprehensisse ac
ligasse dicitur. Et quamvis quatuor nu-
mero essent, humeris suis impositos tu-
lisse ad Ecclesiam, ac reliquis Mona-
chis permisisse, ut de illis statuerent,

ὡμολόγει χάριν τῆ συμφορᾶ, καὶ ἑαυτὸν
ἀπεκαλεῖ τὸν ἀκέραιον Φόρον. Φιλοσοφίας καὶ
μακαρίας εἰς αἴτιον ἀπὸ γενημηδίων ἀπο-
λάνει. ὁ δὲ τὸν ἄλλον χρόνον ἐμπορείαν με-
λιών, ἢ δὴ παρὰ γῆρας ἐλαύνων, ἵππῃ τὴν σπι-
λὴν ἤλθει λογισάμενος. δὲ ὡς ἔτε γράσει,
ἔτε ἄλλην πινὰ τέχνῳ μαθεῖν οἷος τὸ ἐπὶ
διὰ τὴν ἡλικίαν, παλιδοπαῶν Φαρμα-
κῶν εἶδη καὶ ἐδεσμάτων ἐπιηδέειαν τὰς
κάμνησιν, ἕξ οικείων χρημάτων ἀπο-
μνησθῆναι, ἀνὰ ἐκάστῳ ὑπόγειον μοναστικὴν πε-
B ρεῖν μέχρις ἐνάτης ἡμέρας, ἐφορῶν οὐδὲν
σύνεσθαι ἐπιηδέειαν ὅ τὰν τὴν ἀπὸ τῶν
ἀσκησῶν ἑυρῶν, ὡς ἐπολιεύσατο μέλιων
ἢ τελοδίαν, ἄλλῳ παρὰ δὲ ἀεὶ ἔχει, οὐ-
τεῖλα τὰ αὐτὰ ποιεῖν μωσῆς ὁ δὲ ἑαυ-
τῶν, διὰ μοχθηρίαν ἐξηλάθη τῆς αἰσῆς
ἕκαστην καὶ εἰς ληθείας τεταπίς, ἡ-
C σρικῆ τὰ γὰρ ματὸς ἠγάγειτο πολλὰς ὅ κατε-
γῆσας, καὶ πολλὰς Φόνας τομῆσας, ἐκ
παρὰ τῆς πινὸς τὸν μοναστικὸν μετῴν
βίον, καὶ ἀδρόον εἰς δὲ τὴν φιλοσοφίαν
C ἐπέδωκεν ἐπεὶ γὰρ ἐν τῆς παρὰ τῆς
διαίτης ἐνεξία ζῆων, καὶ παρὰ τῆς Φιλο-
σοφίας ἡδονῶν κινεμένη. μυρίαὶ ἀσκησῶν
σῶμα κατέτηξε πῆ μὴν διχα ὄφθαλμοῖς
ἀρτῶν δεκόμενος. πῆ δὲ πλείστον ἐργῶν
ἀνύων, καὶ πενήτησόν ἐυχόμενος. πῆ
ἐπὶ ἕξ ἔτεσιν ὀλοκλήρου ἐκάστῳ νύκτι ἐστῆ
παρὰ τῆς χεῖρος, μήτε γόνου κλίνας, μήτε οὐ-
ὄφθαλμοῦ μύων εἰς ὑπνον. ἄλλοι δὲ ὅ νύκτι
παρὰ τῶν οἰκήσας τῶν μοναχῶν, λαθεῖν
τὴν ἐκάστῳ ὑδρίαν ἐπλήρῳ ὑδάτι. ἢ δὲ τὸ
το λὴν ἐργῶδες τῶν μὴν γῶ, σαδίοις δὲ
καὶ τῶν δὲ, εἰκοσὶ τῶν ὅ, καὶ τεταπίσας
D καὶ πλείον διεισήκει ὁ τόπος. ὅθεν ὑδνεῖται
το. διέμενε ὅ ἐπὶ πολὺ τὴν παρὰ τῆς
ἰσχυρῶ ἔχων, καίπερ ταῖς πολλαῖς ἀσκησῶν
καθελεῖν ταύτην παρὰ τῆς, καὶ τὸ σῶμα
ταῖς ταλαιπωρίαῖς παρὰ τῶν λέγει. ἢ
ποῦ ληθείας καθάρα μόνιαν τὸν τόπον
ὅ μόνος ἐφιλοσόφει, συλλαβῶν παρὰ
καὶ δῆσαι, καὶ τεσσαρῶν οἷας τοῖς
ἐπιθεῖναι, καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἀγαγεῖν.
συμμοναζέσθαι ἐπιτρέψαι τὰ παρὰ τῆς

ὡς μὴ θεμιτὸν αὐτῷ εἶναι μηδένα κακῶς
ποιεῖν· Φασὶ γὰρ ἄπο κακίας εἰς ἀρετὴν
μηδενί τοσαύτην ὑπάρχει μεταβολήν. ὡς
τε ἀπὸ μὴν Ἰππυάδου μοναστικῆς φιλο-
σοφίας· Ἰεραῖον δὲ φόβον τοῖς δαίμοσιν
ἐμποῖσται, καὶ πρῶτον γινώσκουσι τῶν
ἐν σκήτει μοναχῶν· ὁ μὴ ἐν τοιαύτῳ ὄν,
πολλὰς δόξας μαθητὰς καταλιπὼν,
ἀμφὶ τὰ ἐδομηκότα καὶ πέντε ἔτη γεγο-
νός ἐτελεύτησεν· Ἰππὶ ταύτης δὲ τῆς βα-
σιλείας ἐγένετο Παύλῳ καὶ Παχῶν, σέ-
φανός τε καὶ Μωσῆς, ἀμφὺ Λύβες, καὶ
παῖς ὁ ἀγνῆτι· ὅθεν δὲ, Παύλῳ
μὴ ἐν φέμεν ὄρῳ ἢ τῷ ἐν σκήτει, ἔ-
μεις πέντακοσίων ἀσκήτας ἔχον· εἰργά-
ζετο δὲ ἄδεν, ἔδὲ ἐλάμβανέ τι ἄλλο
τε, πλὴν ὅσον ἠδύν· ἠύχετο δὲ μόνον,
ὡσπερ φόβον τινὰ πριακοσίας ἐυχὰς ἐκά-
στης ἡμέρας διποδιδῶς τῷ Θεῷ· ἵνα δὲ
μὴ λαθῶν διαμάρη τῆς δριμύτος, πρια-
κοσίας ὑψηλῶς τῷ κόλπῳ ἐμβάλλων,
καὶ ἐκάστην ἐυχὴν ὑψηλῶς ἐκείπει· ἀ-
καθάρτων δὲ τῶν λίθων, δῆλον ἐγένε-
το τὰς ἰσαριθμῶς τοῖς λίθοις ἐυχὰς πε-
πρωῶσται καὶ Παχῶν δὲ τότε ἐν σκή-
τει διέπρεπεν ὄν ἐν νέου μέχρι γήρας
πολλὸν διαμένον, ἔτε σῶμα δὲ ἔχων,
ἔτε πᾶσι ψυχῆς, ἔτε δαίμων, ἀναν-
δον ἐφώρασε πᾶσι τῶν ἐγκρατειῶν, ὡς
ἐν κρατεῖν τὸν φιλόσοφον· ἐσφάνθῃ δὲ
πᾶσι τὸν μαρεῶτι τῶν οἰκιστῶν εἶχεν, ὅθεν
ἀπῶθεν τῆς μαρμαρικῆς δι' ἀκρεῖας δὲ
καὶ τελειοτάτης χωρησίας ἀσκήσεως, Ἰππὶ
ἐπικονῶ ἔτεσιν, ἐυδοκίμωταί· ἐγένετο
μπαχός, καὶ ἀντωνίῳ τῷ μεγάλῳ γνώρι-
μῳ· ἐγένετο δὲ πρῶτον, καὶ ἄλλος εἰς ἀ-
γῶν, καὶ ἐν ταῖς ὁμιλίαις ἠδύς καὶ ὠφέ-
λιμος, καὶ ἰκανὸς τὰς τῶν λυπεμένων ψυ-
χῶν κηλεῖν, καὶ Ἰππὶ τὸ ἔνθυμον μεταβάλλ-
ων, εἰ καὶ ἀναγκαίως λύπαις περιχαί-
νημιθνοί, ἐτύγχανον τοιαύτῳ ἢ ἢν καὶ πᾶσι
τὰς οἰκίας συμφορὰς· ἀμέλει χαλεπῶς
ἐάντα παθεῖς ἐνοικήσῃται· αὐτῶν, τὰ
διεφθαρμένα μέλη τοῖς ἰατροῖς τέμνειν
πᾶσι δὲ, εἰργάζετο ταῖς χερσὶ φύλλα φοι-
τικῶν πλεκτῶν καὶ τοῖς παρῶσι σινεβέλλου

A quando ipsi jam nefas esset quenquam
malo afficere. Ajunt enim nemini
unquam talem ac tantam mutationem
ex vitio ad virtutem contigisse, quan-
tam isti: quippe qui ad culmen mo-
nasticæ Philosophiæ pervenerit, &
dæmonibus maximum terrorem incuf-
ferit, & Scetiensium Monachorum
presbyter factus sit. Atque hic qui-
dem tantus vir, annos circiter septua-
ginta quinque natus, excessit à vita,
multis præstantibus discipulis post se
relictis. Eodem Imperatore regnante
vixit Paulus & Pachon; Stephanus
item ac Moses, ambo Lybies; &
Pior Ægyptius. Ac Paulus quidem
degebat in Ferme, qui mons est in
Sceti; haud pauciores quingentis Mo-
nachos habens. Nullum hic opus faciebat,
nec ab ullo accipiebat quicquam,
præterquam quod esurus esset.
Orationi tantum vacabat, trecentas
orationes, velut tributum quoddam
quotidie persolvens Deo. Ac ne
forte aberraret ab integro numero,
trecentis lapillis in sinum suum conge-
stis, ad singulas preces singulos
projiciebat lapillos. Absumptis ita-
que lapillis, planum fiebat orationes
numero lapillorum æquales jam com-
pletas esse. Pachon quoque tunc
temporis in Sceti celebris fuit. Qui
cum ab adolescentia usque ad ultimam
senectutem vixisset in solitudine, ta-
men nec bona corporis habitudo, nec
perturbatio animi, nec dæmon, cir-
ca abstinentiam eorum à quibus Philo-
sophum abstinere decet, eum un-
quam ignavum deprehendit. Iam ve-
ro Stephanus circa Mareotem habita-
bat, haud procul à Marmarice. Qui
cum severâ ac perfectissimâ disciplinâ
sefe exercuisset per annos sexaginta, ce-
leberimus existit Monachus, & magno
Antonio familiaris. Fuit autem mitis
& admodum prudens: in colloquiis sua-
vis atque utilis, & ad animos eorum qui
dolore affecti essent, permulcendos,
& ad lætitiâ traducendos aptissimus,
quamvis dolor eorum prorsus necessari-
us videretur. Ipse quoque ita affectus
erat in suis calamitatibus. Nam
cum grave quoddam & insanabile ul-
cus ei contigisset, corrupta corporis
membra secunda Medicis præbuit; ipse
interim opus faciens, & palmarum fo-
liâ manibus suis texens. Suadebatque
adstantibus, ne ob ipsius mala morore

καλεθόντα ἢ εἰς τὴν τάφρον ἕξαδα,
καὶ ὄρουσι τρίτον πληξαι τὴν γῆν ἡραχρη-
μα ἡ ἀναλύσαι τὸ ὕδωρ, καὶ τὴν τάφρον
πληρῶσαι ἐπὶ ἢ ἕξαδμυρῶ ἀπῆι, δεο-
μῶνων τῶν ἀμφιμωσέα γενέσασθαι παρ' αὐ-
τοῖς, οὐκ ἠνέχετο, φήσας μὴ εἶπὶ τὰ τῶ ἀπε-
σάλθαι, ἠνύσθη ἢ ἐφ' ᾧ ἦλθε.

A deinde in fossam descendentem orasse,
humumque ligone ter percussisse. Quo
facto statim aqua erupisse dicitur & fos-
sam complevisse. Porro cum Prior ora-
tione facta discederet, rogatus à Mona-
chis qui cum Mose erant, ut apud ipsos
gentaret, non obtemperavit; haudqua-
quam ejus rei causa missum se esse di-
cens: id verò propter quod venerat,
confectum esse.

Κεφ. λ΄.

CAPUT XXX.

Περὶ τῶν ἐν σκήτοις μοναχῶν, ἀειγῆνους, διδύμου, κρονίων, ἀρσιφίου, πυτῦβατου, ἀρσιφίου, ἀμμωνίου, εὐσεβίου καὶ διοσκορίου
ἢ ἀδελφῶν, ἢ μακρῶν λεγομένων, καὶ εὐαγρίου
ἢ φιλοσόφου.

B De Scetiensibus Monachis, Origene, Didymo, Cronione, Orfesio, Putubate, Arfione, Ammonio, Eusebio & Dioscoro fratribus, qui Magni vocabantur: & de Evagrio Philosopho.

Εἰς τὰ τῶν ἡσυχαστικῶν διέπεσον ἐν ταῖς σκή-
τεως μοναστηρίοις, γενεαί τε μὲν, ὡς
ἦν ἐν τῶν μαθητῶν ἀνιόντις ἔτι μεγάλα
περιλαμβανόμενοι καὶ διδύμου, καὶ κρο-
νίων, ἀμφὶ οὐκ ἑκατὸν καὶ δεκά ὀκταεταῖς γε-
ρονῶν καὶ ὁ μέγας δροσίσιου, καὶ περὶ ἐλά-
σης καὶ δροσίου, καὶ σεραπίου, οἳ καὶ αὐτοὶ σύγ-
γραφοὶ ἀνιόντων τῶν μεγάλων ἐγγύοντο κατα-
γεγραμμένοι ἢ ἐν τῶν φιλοσόφῶν, περὶ ἀν-
τιότι τῶν τῆδε μοναστηρίων τῶν δ' αὖ νεαν-
κῶν καὶ μέσῳ ἡλικίαν ἀγούτων, πολλοὶ καλοὶ
καὶ ἀγαθοὶ σὺν αὐτοῖς ἐγνωρίζοντο καὶ
ἀμμωνίου καὶ εὐσεβίου καὶ διοσκορίου ἕως
ἀδελφῶν ἀλλήλοις ὄντας, μακρὰς ἐν τῆς
ἐκείνης ἀκόμαζον λέγει ἢ τῶν τὸν ἀμ-
μόνιον εἰς ἀκρὴν φιλοσοφίας περὶ ἀντιότι,
ἀντιότις τε ἔρασαν ἀνδρείως κρατῆσαι, καὶ
φιλολόγον εἰς ἀγανθρεῖας ὡς οὐκ ὡριγέ-
τες καὶ διδύμου καὶ τῶν ἀλλῶν ἐκκλησιαστικῶν,
λόγους διεξελθεῖν ἐκ νέου μέχρι τελειότη-
τος ἀρτίου, μηδενὸς γενέσασθαι ἐν πνεύματι γε-
νομένων μέλλων δὲ ποτε περὶ χειροτονίαν
ἐπιτοκῆς συλλαμβάνεσθαι, ὡς ἀντιότιον
οὐκ ἐπέσειεν ἀπέναι τὰς ἐπ' αὐτὸν ἐληλυθό-
τας, διπλομένων τὸ ἕως, ἀπῆι ἐφῆ' λοιπὸν γὰρ
ἢ ἡ ἐκόντα μὲν ὁ ἱερατικός νόμος συγχωρεῖ
χειροτονεῖσθαι ἀρτίον γὰρ χρῆναι τὸν ἱερεῖα κα-
ταστάσθαι ἀναχωρησάμενος δὲ, ἐπὶ τὰς
ἐργασίας ἰσθαιόσις φυλακίαν, τῆ δὲ ἐκκλη-
σιαστικῶν σώματι μηδὲν μέλει, ἢ μόνον ἀρτίον
ἢ τοῖς ἡσυχαστικῶν ὁ ἱερεὺς, αὐτοῖς ἀνέστρεψαν

Eodem tempore in Monasteriis Sce-
tis claruerunt, lenes quidem, Ori-
genes, qui ex magni Antonii discipulis
adhuc superaret: & Didymus, & Cro-
nion annos natus decem supra centum:
& magnus ille Arfifius, & Putubastes &
Arfion ac Serapion; qui & ipsi magni
Antonii temporibus æquales fuerunt.
Cumque in monastica Philosophia con-
fenuissent, tunc temporis monasteriis il-
lic sitis præerant. Ex junioribus vero &
in media adhuc ætate constitutis, multi
probi atque honesti viri unà cum supe-
rioribus illis florebant. Inter quos Am-
monius, Eusebius ac Dioscorus: qui
cum fratres essent, ob staturæ procerita-
tem magni vocabantur. Porro hunc
Ammonium ad culmen monasticæ Phi-
losophiæ pervenisse narrant, & volupta-
tem ac desidiam forti animo superasse.
Idem admodum studiosus fuisse dicitur:
adeo ut Origenis, Didymi, & aliorum
Ecclesiasticorum scriptorum libros dili-
genter evolveret. Ab incunte autem
ætate ad extremum vitæ diem, nihil
digne coctum præter panem gustasse fer-
tur. Cum vero aliquando capiendus esset
ut Episcopus ordinaretur, nec rogando
perluadere potuisset iis qui ad ipsum ca-
piendum venerant, ut abirent; abscissâ
sibi auriculâ: abite, inquit. Posthac enim
ne quidem si vellem, sacerdotalis lex me
ordinari sineret. Integri enim corporis sa-
cerdotem constitui oportet. Illi di-
gressi, posteaquam intellexerunt, Judæis
quidem hæc observanda esse: Ecclesiam
vero de corpore non curare, dummodo
sacerdos integer sit moribus, denuo

Rrrr iij